

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponta reggel, kivéve hétfőn

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

Egyes szám ára 2 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Telefon száma: 62.

Egyes szám ára 2 fillér.

A szabadelvű párt.

— július 16.

A legutóbbi időben több alkalommal mutattunk rá a magyar politikai életnek változó félben lévő alakulásaira. Volt alkalmunk foglalkozni azokkal a tagadhatlan jelenségekkel, melyek az évtizedeken át fennálló pártkeretek re- csegését tárják elénk. Ezeket a jelenségeket valamennyi ellenzéki párt egyaránt mutatja.

Kérdés most már az, hogy a politikai alapoknak ezen ingása közepett, minő a szabadelvű pártnak helyzete? Ez a kérdés valamennyi között a legnagyobb fontosságú, mert hiszen arról a párról van szó, a mely ez idő szerint az országtól nyert többség alapján a kormányzást és a hatalmat gyakorolja. Hazafiúi megnyugvással állapíthatjuk meg, hogy a bomlásnak ezen a jelenségei a szabadelvű pártot egyáltalában nem érintik, sőt a szabadelvű párt ebben a pillanatban még imponálóbb, tömörebb erőben áll az ország előtt, mint csak a közelmúltban is.

Jól emlékezünk még a bomlásnak azokra az aggodalomkeltő jelenségeire,

a melyeket a többség a közelmúlt nagy válságok alatt mutatott. E nagy válságok közepett a kormányzó párt csoportokra, klikkekre vált szét, egyes különleges színezetű vezérek vezetése alatt tanácskozott, vitatkozott, foglalt állást elvi és személyi kérdésekben. Ó-szabadelvűek, agráriusok, kaszinó-párt közkeletű elnevezései lettek e kottériáknak. És hol vannak ma mind e csoportosulások? Nyomukat sem találjuk. Tisza István gróf nagy és fáradságos tevékenységének látszólag legkisebb erőfeszítést kívánó része volt az, melylyel a szabadelvű párt régi egységét helyreállította. Ez az egység szinte önmagától állott helyre, mint logikus következménye annak a ténynek, hogy a törvényes rend és nyugalom az egész vonalon helyreállott. De hisz ez nem is lehetett másként. Mert a szabadelvű párt programja és alapelvei tekintében tulajdonképpen mindig egységes is maradt. A széthúzás a válság ideje alatt is inkább bekövetkezhető események feletti aggodalmon és személy ellentéteken alapult. A kormányzó párt programját, a 67-es kiegyezés becsü-

letes végrehajtását mind e csoportok tovább is magukénak vallották. Így történt azután, hogy a hivatott vezér köré egyaránt csoportosultak ó-szabadelvűek, agráriusok, kaszinó-pártiak. Apponyi Albert grófnak és hiveinek kiválása a párt egységének utolsó előfeltétele volt. E pillanatban a szabadelvű párt körében nyomát sem találjuk többé személyi ellentéteknek, áskálódásoknak. A párt egységes a programjában és bizik vezérében. Az agráriusok, a kik tulajdonképpen mindig becsületesen vallották a többség programját, megbízható és hű követői a kabinetnek, mert tisztában vannak avval, hogy Tisza István gróf a kötendő külföldi kereskedelmi szerződésekben a magyar föld érdekeit meg fogja védeni, mert egyrészt át van hatva a magyar földmivelés érdekeinek fontosságától, másrészt pedig fejletlen iparunk folytán külföldi iparcikkek impontjára lévén utalva, megfelelő ellenszolgáltatást is képes nyújtani a közös vámterület alapján mindazoknak a külföldi államoknak, és első sorban Németországnak, ha biztosítékot kapunk arra nézve, hogy e külföldi

A rendőrkapitány.

A „Bácsme gyei Napló“ eredeti tárcája.

Cselédügyeket tárgyaltunk a kávéházi asztalnál. Meglehetősen egy nézetben voltunk. Csodálkoztunk ugyanis, hogy az egyiptomi csapások között mért nem szerepel a cseléd-tartás, holott az a legsúlyosabb csapások közé tartozik.

Mindenki tudott egy-egy hajmeresztő történetet elmondani a saját cselédjéről. S minden hajmeresztő történet után a másik így kezdte:

— Ez semmi, hallgassátok meg az én esetemet...

Ugy éjfél táján megszólalt Bódy Bruno rendőrkapitány. Sovány, ráncos arcán valami végzetes unottság mutatkozott. Homályos szemei csak a harmadik fekete kávé

után csillantak meg. Ilyenkor a különben szófukar, mogorva ember barátságos és beszédes lett.

— Mit tudtok ti — kezdte, rosszul szelelő virzsínia szivarját piszkálgatva — én tizen-nyolc évig kezeltem a cselédügyeket a hetedik kerületben. Mindennap úgy felforrt az epém, hogy keményre lehetett benne a tejfőzni, Nem csoda, hogy a hajam kihullott, hogy májbajos lettem... Én tudok cselédekről beszélni.

— Hát beszélj! — biztattuk.
— Kétségtelen — folytatta — hogy a cselédek komiszak de — amennyiben ez lehetséges — nagyságák néha még komiszabbak.
— Ohó!
— Igen, igen — erősködött Bódy Bruno — emlékszem egy esetre. Klasszikus eset... Akkor még fogalmazó voltam. Hallgassátok csak ide.

Az öreg rendbehozta a renitens virzsínia szivart, nagyokat szippantott, aztán belekezdett a klasszikus eset elbeszélésébe.

— Idestova tizenöt esztendeje. Mondom még fogalmazó voltam, mikor egy nagysága, a nevét elhallgatom, nem ő miatta, hanem a férfi miatt, szabadozott lélekzettel, de erősen kipuderezve rontott be a hivatalba.

— Fogalmazó ur — kiáltotta nagy felindulással — két aranygyűrűt loptak el tőlem.

Felvettem az obligát kérdést:

— Kire gyanakszik?

— A cselédre, csakis arra.

— Hogy hijják a cselédet?

— Fekete Julis.

— A név ismerős volt előttem. Tisztán emlékeztem, hogy egy Fekete Julis nevű cselédet többször megbüntettem szájközlés s a helyének minden ok nélkül való elha-

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatos szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.**

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban 4. — kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden levegő alantli czezzel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár **Basel** (Svájcz.)

piacokon agrár termékeink exportják lehetetlenné nem teszik.

Tisza István gróf miniszterelnöknek erre az egységében imponáló pártra nyilván szüksége is lesz mihamar. Ugy véljük, hogy a jövő őszi parlamenti campagne bonyolult közjogi, de egyáltalán közgazdasági vonatkozásaiban nem kevésbé fontos kérdéseket fog felszínre vetni. A kiegyezés, az autonóm vámtarifa és a külföldi szerződések közgazdaságilag életbevágó fontosságúak. De gyakorlati keresztülvitelük az osztrák parlamentarizmus megbénulása folytán közjogilag a kérdéseket szinte a végletekig bonyolítja. A kormányelnöknek meg vannak a tervei minden irányban. Nem lehet kétség az iránt, hogy az ellenzék, bárminők legyenek is e tervek, meg fogja kísérelni azok megakadályozását, mert kedvező alkalmat vél látni a vámterületi közösség megszüntetésére. A többségre, a jelen pillanatban örvendetesen egységes többségre, fog hárulni a kötelesség, hogy a kormánynak e nehéz munkájában megfelelő erős támaszául szolgáljon.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól

Budapest, 1904. július hó 16-án.

Ma már aztán igazán csak egynehány ember volt jelen, amikor *Feilitsh* Artur báró alelnök tizenegyed fél órakor az ülést megnyitotta.

Elnök előterjeszti, hogy *Pap Géza*, *Ráth Endre* és *Makay Zsigmond* szabadságot kér, majd pedig a napirendre a civillista felemeléséről szóló törvényjavaslat tárgyalására tértek át.

Veres József az első szónok. Szerinte soha

gyása miatt. Szentelen, feleselő perszóna volt. Még a hivatalban is úgy viselkedett, hogy egyszer lecsukattam. Az arca is antipatikus volt. A széles száj, alacsony homlok, pisze orr. A kenderkóc színű haját botránnyosan sütötte. Mikor tudattam vele, hogy huszonnégy órára elzártam, csipőre tett kezekkel válaszolt:

— Bánom is én, a tekintetes ur azt teheti, amit akar. Akár fel is akaszthat. Könnyű a szegény cseléddel elbánni.

Megigértem a nagyságának, hogy röviden, energikusan járok utána a dolognak. Délre behoztam Fekete Julist és erős faggatás alá vettem.

— Hová tetted a gyűrűket? Jobb, ha megmondod. A nagysága elküld és vége lesz a dolognak...

Fekete Julis a szemembe nevetett:

még kormány nem terjesztett olyan javaslatot a Ház elé, mint a mostanit, amelynek a szövege is mély közjogi sérelem. A törvény javaslatban nem tüntetik ki, mekkora összeget fordítanak a király személyes szükségletére és mennyit kapnak a főhercegek és a személyzet. Ellenzi az udvartartás költségeinek felemelését, mert mi sem okolja meg. Egyetlen egy tudományos vagy művészeti intézményt mutassanak, amely az uralkodóház bőkezűségéről tesz tanúságot. (Ugy van, Ugy van! a baloldalon.) Mindaddig, míg az udvar teljesen magyarrá nem válik, nem fogadja el a törvényjavaslatot. (Helyeslés a baloldalon.)

Polónyi Géza beszélt ezután. Feltűnik neki! hogy a ház aristokrata tagjai hiányzanak; legtöbbje szabadságot kért. Ebből azt következteti, hogy a mágnások nem rokonszenveznek Tisza Istvánnal és kormányával. Kivétel ebben a volt kereskedelmi miniszter *Dániel Ernő* báró, a ki mint lovag a javaslat védelmére kel. Mindez azt is bizonyítja, hogy odaát nem minden tejfel, hogy odaát nincs minden rendben *Dániel* beszédének kómoló parlamenti méltatásáról kénytelen a szóló lemondani. *Dániel* azt mondja, hogy nincs idő, hogy hosszasan foglalkozzunk a javaslattal. Hát időtakarékpénztár a ház? Ugy tudja, hogy nem az, hanem komoly küzdelmek színtere.

A király azt hiszi, hogy a nemzet, a korona, a hadsereg az övé. Pedig ez nem áll, de hogy így gondolkoznak odafent, már az is nagy szerencsétlenség. Nem akar érzelmi momentumokat a vitába belevinni, mert ha ezt tenné, akkor a háromszáz esztendősből csak fájdalmas emlékek támadnának fel. Majd a kérdéssel érdemében foglalkozik. Kérde, hogy jövünk mi ahhoz, hogy a kabinetirodát fűntartsuk, holott a magyar közjog kabinetirodát nem ismer. Aztán beszéljünk a király magántulajdonairól Magyarországon. Az udvar egyetlen egy tagja sem járul az ország közterheihez, még hagyatéki illetékek révén sem. Azt kérde, hogy hová mennek a rendjelek után járó díjak? Azt kérde, hová jutnak az udvari szállítói címekért fizetett

— Már hogy én loptam volna el a gyűrűket? Talán gyilkoltam is? Dejszen, tekintetes uram, nem hiszi azt maga a nagysága sem.

— De hiszi.

— Hisz ám a — majd mit mondok. Jól van, tekintetes uram, én kérem most már, hogy kerestesse rajtam. De jól kerestesse meg, mert én tudom, hol vannak a gyűrűk.

— Ha tudod, mondd meg.

Fekete Julis gondolkodott, aztán dacosan felkapta a fejét. Nagy farkasfogai mintha harapásra készültek volna.

— Nohát, aki kirelejonja van annak a puderes nagyságának, meg is mondom. Ott vannak a gyűrűk a nagysága siffonjában a selyemharisnyák alatt... Csak kerestesse, de mindjárt.

Az egész dolog nagyon gyanus alakot kezdett ölteni. Az adott körülmények között

taksák? Ugy tudja, hogy a taksa kettő ezer korona. Mit szól ehhez a miniszterelnök és mit a pénzügyminiszter? Ez elszámolás nélküli elbánás.

Hogy is áll most az udvartartás dolga. Erzsébet királyné meghalt, Rudolf trónörökös is elköltözött körünkből. Ezzel a kiadások lényegesen leapadtak. Mire kell tehát a többlet. Meglehet, hogy a főhercegek kártya-adósságainak fedezésére.

Polónyi Géza beszéde után *Tisza István* gróf miniszterelnök röviden reflektált szóló egynemely kijelentésére, a mire az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

Nyiry Bécsben.

Bécs, jul. 16. Nyiry honvédelmi miniszter tegnap este Nagy-Kanizsáról ideérkezett.

Diszes esküvő.

Budapest, jul. 16. Ma délben a VI. kerületi anyakönyvi hivatalban *Lánczy Leó* udvari tanácsos, bank elnök házasságot kötött *Lázár Janka* asszonnyal. A vőlegény részéről *Gajári Ödön*, a menyasszony részéről dr. *Kán Béla* szerepeltek tanuképen. Az egyházszertartás ezután a Kálvin-téri református templomban folyt le.

A kínaiak kölcsöne.

Budapest, jul. 16. Londonból jelentik: Ma tették közzé az új császári kínai kölcsön tervezetét, melyből kitűnik, hogy csak a 2.250,000 font sterlinges kölcsön még ki nem bocsátott 1.500,000 font sterlinges részéről van szó, mely a nevezett kölcsönből 750,000 font sterling már előbb a piacra bocsátatván, visszamaradt.

A háború.

Budapest, jul. 16. Pétervárról jelentik: Julius 12-ikén *Liaojang* déli részén nem történtek változások. Ellenség portyázott a vasut mentén nyugat felé, de a mikor az orosz járőrséget látta, visszavonult. Egy kozák járőrség megállapította, hogy a *Jukau* felé vezető uton észak felé egy lovasszázadból álló járőr portyázik. Julius 13-ikán a japánok megtámadták a *Sziuján-Tasicsavnál* álló vo-

nem tehettem okosabbat, minthogy kiküldtem két detektivet azzal az utasítással, hogy nyitassák ki a jelzett siffont és keressék meg a gyűrűket. Fél óra sem telt be s a detektivek jelentették, hogy a gyűrűket ott találták, azon a tulajdon helyen, ahol *Fekete Julis* mondotta. Azt is megállapították, hogy a siffon kulcsa egy pillanatig sem volt másnak a birtokában, mint a nagyságának.

— Kezdtém nem érteni a dolgot, de éreztem, hogy valami lappang mögötte. Egy darabig faggattam *Fekete Julist*, de az ő szájas feleleteiből nem lettem okosabb.

— Ha engem gyanúsított — mondotta száradjon a lelkén. Jót nem mondhatok rá. Nem érdemli. Különbben sietek haza, mert a nagyságos ur összeszid, ha idejére nem lesz kész az ebéd.

— A dolog — folytatta a kapitány — vég-

V JOÓ-FÉLE
VIZGYÓGYINTÉZE

A GŐZFÜRDŐ TELEPÉN.

Az intézet **Dr. Kertész Sándor** tisztii főorvos felügyelete alatt áll.

T Gyógymódok: vizeura: ülő-félfürdők, ledörzsölések, massage, szénsavas fürdők (nauheimi cura).

Javalva: ideggyengeség, = álmatlanság, ideges főfájás, szédülésnél, idegfájdalmaknál, emésztési zavaroknál, a szív és vérérdények megbetegedéseinek (nauheimi cura).

Részleges és teljes villanyosfényfürdők. specificus és biztos gyógymód rheumatismus ellen. Nagyon mérsékelt árak!

nalakat. Kilenc órakor reggel egy ellenséges üteg megkezdte a tüzelést. Dél felé a japánok Veicau felé nyomultak előre. Délben egy órakor a japánok egy százada megszállta Kasigout. Ugyanebben az időben puskatüzet intéztek a japánok egy orosz tábori őrség ellen. Orosz járőrök megállapították, hogy ebben az irányban két japán gyalogezred, két tüzerüteg és két-három lovasszázad működik.

Tömeges ebmarás.

Flume, jul. 16. Itt napok óta egy veszett eb garázdálkodott az utcákon. A beteg állat 10 embert mart meg, a kiket a Pasteur intézetbe szállítottak. A kórház igazgatóságánál ma újabb megbetegedéseket jelentettek be.

A macedon helyzet.

Budapest, jul. 16. Konstantinápolyból jelemlentik: A macedonia helyzetéről hirt adó sötét színezetű újsághírek alaptalanok, bár az utolsó vasuti merényletek, a bizottságok fokozott tevékenysége, valamint a kisebb bandák felbukkanása, a reformok kresztülvitelét megakaszthatják, az általános helyzet lassan javul. Az összes diplomaták helyeslik, hogy a porta erélyesen intézkedik a bizottsági szélső elemekkel szemben. Eddig mint egy husz zászlóaljat bocsátottak haza. A bolgár határvidékről elbocsátott redifzászlóaljakat nizam-zászlóaljakkal pótolják. Hir szerint könnyű bandacsatározásra alkalmas vadászzászlóaljak létesítése van tervbevéve. Azt híresztelik, hogy a Badoma mellett előfordult vasuti merénylet egy redifzászlóaljnak volt szánva, mely egy nappal ezelőtt ment az illető vonalon. Török adatok szerint 7-én egy 25 tagu szerb banda Musi kapitány vezetése alatt jól felfegyverezve és robbantó szerekkel ellátva, átlépett a határon és átment az üszkübi vilajetben Komanovón.

Egyről-másról.

Budapesti levél.

Irta: Lux Terka.

Szinte szegyenkezve buvok elő, mert nagyon rossz leveli-béka vagyok. Ha jól emlékszem, még utolsó levelemben is azt jövendölgettem, hogy a budapesti szenzációk fekete-könyvébe az őszig nem igen lesz bejegyezni való. S ime, a legelső szenírozó: az élet, alaposan meghazudtolta az én szegény krónikás fejemet.

telenül boszantott. Tisztába akartam vele jönni mindenáron. Még egy kis brutális árán is. Másnap behivattam a nagyságát. Mikor megjelent, meghagytam a szolgának, hogy senkint ne bocsásson be. A nagysága kevesebb puderral és több izgalommal lépett elém. Rettenetes főfájásról panaszkodott:

— Kérem alig tudok beszélni, borzasztó fejkörcs.

— Jó, majd elmulik, de előbb arra tessék felelni, hogy miért gyanusította a cselédjét ártatlanul?

— Csak nem hiszi a fogalmazó ur? . . .

Szigoruan válaszoltam:

— Nem hiszem, hanem tudom. Öntudatosan, szándékosan hamis vádat emelt. Ez büntetendő cselekmény. Ezért nagysádat becukhatják egy fél esztendőre. Avagy be is csukják . . . S ha nekem nem ad felvilágosítást . . .

A nagysága jónak látta a székbe roskadni a görcsös zokogásban kitörni. Hagytam nyugodtan komédiázni. Ilyen jelenetekhez nagyon hozzá vagyunk szokva.

— Jaj, mi lesz velem? — kiáltotta kezeit tördelve.

— Meg kell mondani az igazat, a teljes igazat, akkor talán segíthetek.

Ott van a rémes és titokzatos testvérgyilkosság, egy nagyon szomorú családi dráma. Aztán egy mulatságnak kellemetlen és eléggé szomorú fináléja: a Vampetiesben történt affaire. Ez ugyan kissé amolyan nyáriasan stilszerű vagdalkozás volt, de eléggé jó példa a jövő krakélerjeinek. Mert ez van és lesz bőségesen, amíg csak áll Buda és él Pest. Hol kisebb, hol nagyobb kiadásban, csak hogy van és lesz és lehetőleg az ország szívében rakják meg áldatlan fészkeket. Nem is kell valami nagy emberismeret hozzá, hogy azokat a részben még tollatlan, részben már kitollasodott, sőt némelykor már tollát hullató kakuk madarakat megismerje a csöndes honpolgár: a Kossuth Lajos utcán, a dunaparti korzón és minden divatos helyen. Budapestnek külömben is specialitása ez a típus.

Máskülönbben, most legjobb dolguk van a budaiaknak. Nekik van legalább levegőjük és a kedves, hűvös budai arénában sorra gyönyörködhetnek a pesti nagy művészekben. Most Jászay Mari játszik nekik és előadás után minden különösebb gyötrelmek nélkül tehetik meg az utat az Arénától a Márvány menyasszonyig.

A szegény pestieknek azonban hányféle járművön kell addig utazniok ebben a kánikulás hőségben, amíg egy kerthez és egy adag libasülthöz jutnak.

Mindazáltal a nyári mulatságok naponta megtartatnak hol itt, hol ott és a jókedvű, mulatni vágyó pestieket csöppet sem alterálja a meleg.

Hála Istennek, a biakaviadalok is végüket járják. Még egy van hátra s aztán egy csomó hervadt rózsával és nagyon friss szerelmi emlékekkel, elhagyja Pouly fils Budapestet.

Ekkora sikere, enyire kedvence a nőknek nem sok férfi volt még Budapesten s amint a pajkos nyelvek suttojják, ekkora sikere még Császár Imrének sem volt soha, legszebb éveiben sem.

Remélhetőleg, inkognitóba még többször is lesz szerencsénk Poulyhoz Budapesten, amikor nem az lesz a szerepe, hogy bőséges bikákat ingereljen.

A szabadkai nőiparegylet.

Felhívás a város közönségéhez.

Jelen napjainkban, midőn minden nappal nehezebb és keserveesebb a megélhetés gondja, — midőn mindenütt, a társadalom minden osztályában felüti fejét az elkeseredés és felhangzik a küzködők jajsza, panasza ke-

A nagysága hoszas s keserves sóhajtások után vallani kedett.

— Ostoba voltam, meggondolatlan, de a félelem . . .

— Kitől fél?

— A férjemtől . . .

Miért?

— Ah, Istenem, milyen ostobaság . . . Kérem, én teljesen ártatlan vagyok, de a végzet néha . . .

Figyelmeztetem, hogy a szabatosság okáért mellőzzük a végzetet.

Folytatta:

— A múlt héten meglátogattam egy leánykori udvarlóm s nem tudom miért, bezárta belülről az ajtót, a szalonajtót . . .

— Folytassa kérem . . .

— Esküszöm önnek, hogy nem volt semmi ok rá . . .

— Kérem, az mellékes.

— A cseléd valami miatt be akart jönni s zárva találta az ajtót. Én észre se vettem azaz nem is tudtam . . . Aztán összeveszttem a cseléddel, megszidtam, ő meg valami fenyegetést mondott, olyasformát, hogy az olyan nagysága, mint én, jobb, ha befogja a száját, mert ha ő kinyitja . . . Nagyon megijedtem s nehogy a férjem higgyen neki . . .

nyérért. Most minden utat módot fel kell használnunk arra, hogy mi asszonyok is a küzködő férfiak oldala mellé álljunk és legyünk buzgó, erős segítő társaik. — kik minden bajban veszedelemben bátran dolgozunk, küzdünk hazánk nemzetünk, családjunk jóvoltáért.

Szerintem, a veszedelem szegény magyar hazánkban sokkal nagyobb mint azt mi most látjuk, Szorongva tekinthetünk jövőnk elé, Lappang az elégetlenség, elkeseredés mindenfelé. Zugolódik a hivatalnok osztály, nehéz a megélhetése. A földbirtokos kesereg! sokalja az adót, munkása sztrájkol a kevés commencióért. Az iparosok minden osztálya zugolódik. — A szociálizmus terjed.

Gondolkozzunk csak! Aggodó szívünk megérezheti a nehéz felhőként lassan, de biztosan közeledő veszedelmet. Itt az ideje, hogy Magyarország minden asszonya és leánya álljon a küzdő, fáradó családfentartó mellé, kiki szerény tehetsége szerint nyujtsa segítő kezét!

Szerény véleményem szerint pedig kevésbé olyan módon dolgozzunk, hogy ügyvéd, doktor, gyógyszerész és más egyéb legyen a nő. Segíthetünk mi sokkal jobban más uton.

A magyar nő rendkívül ügyes. Két keze munkájával, zsenialitásával fejlessze a magyar ipar ezer ágát.

Jelöljünk meg teret munkásságuknak, nyissunk számukra kéresterforrásokat!

Ne idegen kezek munkája ékesitse a magyar tűzhelyeket, magyar nőket, mint eddig legtöbbszörre. Nézzünk körül. — Ugye bár, mindenütt idegen disz, idegen cicoma! Holott ezt a mi pedáns, ügyes nőink ép úgy elkészíthetnék!

Megindult mindenütt az országos mozgalom. Meg van már a magyar nők országos szövetsége. Vannak kitűnő női ipariskolái, tanintézetek országunknak, hol nőink kitűnő oktatásban részesülnek, fejlesztik tehetségüket és érvényesülhetnek az életben nem csak mint tudósok, doktorok, hanem mint ügyes dolgozó asszonyok, anyák, kik nevelhetnek kitűnő életerős nemzedéket, s kik el tudják látni egész családjuk háziszükségleteit saját erejükből.

Nézzünk körül nálunk Szabadkán. Kérdezzük meg nagyleányaink legnagyobb részét, tudják-e legalább egyszerűbb ruháikat készíteni, otthonukat kevésből széppé, lakályossá varázsolni? Tudják-e készíteni kelengyéiket saját szorgalmas kezükkel, azt finom izlésük szerint ékítgetni?

Az a baj, hogy óh, mennyire finomult már lélekünk és mindezt házukon kívül kell leg-

— Lopással vádolta? Nagyon csunya dolog. Szerencséje, hogy az a leány nem tett panaszt, mert akkor én rögtön áttettem volna az ügyészséghez . . . Alászolgája.

— Önagysága megszegyenülve elkotródott, — folytatta a kapitány s én már félig el is felejtettem a dologot, mikor egy félévre rá, megint elébem került Fekete Julis. Természetesen újfent szájkodás miatt. Ebben a tekintetben javithatatlan maradt. Szépen, szelíden beszéltem vele, aztán rátértem a régi nagyságára, aki őt feljelentette.

— Te tudtál rá valamit, ugy-e?

Csodálkozva nézett reám.

— Én — mondotta — semmit!

— Dehogyan nem, hát az az urfi, aki meglátogatta s akivel bezárkóztak?

Fekete Julis felpattant:

— No már az, kérem, szemenszedett hazugság. Kikérem magamnak! Maguk férfiak nem tudnak egyebet, mint a nőket gyanusítani . . . Egy szó sem igaz . . . az nem olyan asszony . . .

— És nem vallott a nagysága ellen egy betűt in punto szerelem. Hát nem karakter ez? — kérdezte a kapitány.

Zöldi Marci.

nagyobbrészt beszerezniök, ők maguk elkészíteni nem tudják!

Továbbá, — s ez a legszomorubb. Vegyük a szegény, számos tagu hivatalnok családokat, nézzük az intelligensebb iparos osztály leányait. Mihez forduljanak, ha támaszukat elvesztik és el kell hagyniok a meleg szülei hajlékot? Tökéletlenül kiképezve, mi lesz szegényekből?

Itt kell segíteni legjobban!

A tulzsuffolt tanítónői, óvónői pályára mind nem léphet, lesz egyrészből hányt-vett bonne, szobaleány, s ki tudja még mi?

Ellenben képezzük őket ki a női ipar minden létező ágában, s ezen képességgel bár mily más tekintéllyel léphetnek uri családokba, új otthon nyelhetnek emellett, s mily más honoráriumban is részesülhetnek!

Mit tesz az, ami pedig az életben, óh, mily gyakran előfordul! A legnagyobb jólétekből, előkelő társadalmi pozícióból, a családi élet nyugodt boldogságából egy szomorú napon arra ébredni; földönfutó vagyok, nincsen otthonom, nincsen kenyerem! . . . Én azt tudom!

Lám, az megtörténik nemcsak hivatalnok és iparos családnál, — sőt — magasabb társadalmi állású és vagyonos uri családoknál is, ugye bár ma is, holnap is, minden nap, ezt tapasztaljuk és látjuk!

Hogy ez mit tesz, azt én tudom!

Ha egy fiatal intelligens előkelő gyermek leány elvesztvén minden támaszát, magára hagyva lelke telve illúzióval, fénnel, bizalommal az emberek iránt, s egyszerre márról-holnapra szívből lélekben megtörve, elveszi a keserves küzdelmet a falat kenyérért.

Megy előre ragyogó tiszta ösvényén a becsületnek, mely oly nehéz és tövises!

Sokszor éhezve, sokszor fázva, betegen is, halálra szánva is, megy-megy előre mint az élet martyrja! Azonban nagy része elbukik, elmerül az élet fertőjében. Ugy némelyik elnyeri jutalmát a kálváriáért, boldog lesz, visszanyeri jó módját, társadalmi állását, büszkén gondolhat vissza nehéz útjára!

Én ezt tudom. De azért szívére-lelkére vidám mosolyára árnyék borul, az átélt nehéz szenvedésektől soha-soha meg nem gyógyul a beteg lélek. Én ezt tudom.

Gondolatok ezekre s a többi nehzen küzdőkre, kik elfeledtek mosolyogni, kik boldogtalanok, éheznek, fáznak.

És segítségünk rajtuk!

Ezért tanítsuk leányainkat, kiknek meleg otthonuk van, hogyha a sors lesújtja őket, emelt fővel, bátran, vidáman vehessék fel a harcot, a küzdelmet a létért, mely őket a boldoguláshoz vezet.

Azért tanítsuk leányainkat, hogy ügyes feleségek, ügyes anyák lehessenek, hogy megalapítva, meg is tarthassák erővel, ügyességgel családjuk jólétét.

Aki az életnek e nehéz tűzpróbáját sikerrel kiállotta, aki testben és lélekben tisztán tért meg a kálvária nehéz útjáról, az élet nyugalmas révébe, — kinek könnyeit volt aki letörölje, fájó lelkét gyógyítsa; annak nagyon-nagyon fáj az élet ezen szegény szenvedőit segély nélkül keservesen küzdeni látni. Az mind felölelné őket, hogy sárba ne essenek szegények.

Azért fáj ez nekem is olyan nagyon, azért keresem azokat a kik sirnak hogy könnyüket letöröljem, azért keresem azokat a kik éheznek, hogy kenyérhez juttassam őket! Oh én tudom mindez mily nehéz. Mily kín az egy gyenge gyermeknek, árva fejét szülője sirjára hajtva, elhagyatva, fázva . . . vágyakozva kívánczozva hozzá le, pihenni . . . menekülni az élettől!

Az eddig elmondottak hozták meg nekem a múlt évben megalapított szabadkai nőipariskola eszméjét.

Láttam, hogy hazánk majd minden nagyobb városában van már, csak itt nincsen. Láttam, hogy városunk néhány buzgó fáradhatatlan nemeslelkű vezető asszonya le van foglalva gyenge asszonyi erejéhez képest igen nagyon.

Ők már szerveztek, fentartanak, lelencházak, árvaházat. Főznek, dolgoznak saját finom

kezeikkel az éhezőknek a népkonyhákon. Intézeteket, iskolákat vezetnek. Engem lelkem vágya oda vonzott, eddigi csendes tevékenységemet tovább terjesztve, — beállni a szegény szenvedőkért küzdők sorába.

Megpenditettem az első szabadkai női ipariskola eszméjét. Voltak, kik bátorítottak, de ezek bizony igen-igen kevesen voltak. Legtöbbszörre azzal lettem erősítve, hogy az ily mozgalom hálátlan vállalkozás és sikert ne reméljek.

Mindennek dacára lelkem nem hagyott nyugodni. Isten nevében megkezdtem nagyon-nagyon nehéz munkámat. Szellemi támogatást nyerve nemes főispánunk, Gräff Nikáz tanfelügyelő urak és Balajthy Ilona úrhölgy igazgatónő részéről.

De anyagi támogatás sehol. Ilyen bizonytalanságot ki támogat?

Anyagilag amit tehettem, rááldoztam. Megszerveztem, megnyitottam az első nőipariskolát, *egyelőre* mint magán intézetet. Segítségül hívtam, mint azt a város tisztelt közönsége is tudja, — buzgó segítő társamat, az ilyen ügyeknek élő nővéremet, Harisné Major Ilonát. Hogy kit állítottam az iskola élére, azt én tudtam, tudta egy másik város előkelő közönsége és több kiváló személyiség, — de most már tudja a mi városunk közönsége is.

Három havi iránybemutató kiállításunkat látta, s most majd tekintse meg az évszázó kiállítást.

Hogy miként küzdöttünk, szenvedtünk, minden segélyt nélkülözve, szemben közönyvel és bizalmatlansággal, — majdnem minden segítő munkaerő nélkül, azt csak mi és a jó Isten tudja.

Amde, bár a kezdet nehéz, a cél szentsége sokszor emelte fel fáradt testünket, csüggedő lelkünket.

És a szép eredmény! Mily öröm az! Az elismerés és méltánylás újra erőt adott. Kezdtek az iskolát 18 növendékkel, ma már bucsuzunk 40 növendékkel az első évtől!

Most azonban szólok a város mélyen tisztelt vezetőségéhez és a város hölgyeihez.

Jöjjenek segítségünkre, vegyék ki kezünk-ből immár e kezdetében kész, nehéz de nagyon fontos ügyet. A mi gyenge kezeink már kevesek, az iskola bevált, fellendült! A keservesen nehéz kezdeten túl vagyunk. Megmutatták a körülmények, hogy a város hölgyei megértették és felkarolták a nemes ügyet. De most már, — a kis patak folyóvá nővi ki magát, itt az idő, hogy megalkossuk azt úgy, hogy a szép célnak megfeleljen.

Szövetkezzünk! Jöjjünk össze! Beszéljük meg és határozzuk el a további teendőket. Alkossunk városi nőiparegyesületet, tegyük vezetőjévé városunk agilis vezetőasszonyai egyikét. Lépjünk akcióba.

Szervezzük meg iskolánkat legalább négy kitűnő tanerő vezetése alá. Vegyünk fel kezdetben legalább 20 *tandijmentes* jobb sorsa érdemes segélyre szoruló nőt, özvegyeket és árvákat.

Cz. A.-né.

Megölte az édes anyját.

Ujabb részletek.

(Saját tudósítónktól.) A tegnapi szörnyű gyilkosság ügyében a szabadkai rendőrség folytatta a vizsgálatot. A rendőrség igen sok tanut hallgatott ki, akik azonban csak Mészáros József beszámíthatóságára vonatkozólag tettek tanúságot.

A gyilkos határtalan cinizmussal hallgatta amit a szomszédok mondtak róla. Szörnyű tettét legkevésbé sem bánja s a feltett kérdésekre vállvonogatva válaszol. Nem törődik semmivel s ha beszél, akkor csak ugyanazokat mondja el, amit első kihallgatásakor a gyilkosságra nézve már elmondott.

Mészáros azt állította, hogy a borzalmas gyilkosságot részeg állapotban követte el. A tanuk azonban ép az ellenkezőjét bizonyítják.

Azt vallották ugyanis, hogy Mészáros még este 11 óra tájban is *józan* volt.

Ivott ugyan, de nem sokat. A tanuk csupa szomszédok és korcsmázó cimborák, a kiknek a gyilkos eltávozásakor azt mondta:

— No most megyek haza, lefekszem aludni, az anyám nem fog háborgatni.

Megható jelenetek játszódtak le a rendőrségnél, amikor a gyilkos apját, Mészáros Györgyöt kihallgatták.

A szegény ember keservesen sirt, zokogott s amikor a fiát meglátta szitkokba tört ki.

— Jól mondta az anyád — szolt az öreg Mészáros — hogy megérte az akasztó fára, oda is jutsz, te gonosz fiu.

A vallomásokból egyébként az tűnik ki, hogy Mészáros József örökösen viszályban élt az édes anyjával. Folyton veszekedtek, sőt néha tettelegességre is került volna a dollog, ha szét nem választják őket.

A rendőrség ma a vizsgálatot befejezte. Az iratokat áttette a kir. ügyészséghez. Mészáros Józsefet délután kísérték be a kir. törvényszék fogházába.

A szerencsétlen meggyilkolt asszonyt is elföldelték. Temetésén az egész utca népe megjelent s a szomorú menetben hallani lehetett, amint egyik-másik ember össze szidta a gyilkos fiut.

H I R E K.

— Személyi hír. *Schmausz* Endre főispán ma reggel rövid tartózkodásra Apatinba utazott.

— Szilágyi Dezső szobra a Bácskában.

Az Apatin, Szond és Bácsszentiván községek határában létesített kincstári telepés község néhai nagynevű jelesünk Szilágyi Dezső emlékére a „Szilágyi“ nevet kapta. A földművelésügyi m. kir. miniszter nemcsak ez által óhajtotta kifejezni hazánk nagy fia iránt érzett őszinte kegyeletét, hogy e községnek Szilágyi Dezső nevére való megállapítását kezdeményezte. Hanem azt is elhatározta, hogy „Szilágyi“ telepés község főterén néhai jelesünk emlékére emlékmű emeltessék, amelynek céljaira a földművelésügyi miniszter 2000 koronát utalványozott és beleegyezett. hogy Latinovics Pál főispán a vármegye területén — a terv minél impozánsabb mérvben való megvalósíthatása céljából — gyűjtést indítson.

— A szabadkai nőiparegyet. A szabadkai nőiparegyet megvalósítása érdekében megindult mozgalom — mint örömmel konstatáljuk — városszerte nagy érdeklődést keltett s a hogy a jelekből következtetni lehet, ez a jótékony intézmény mihamar a megvalósulás stádiumába fog jutni. Lapunk mai számában a nőiparegyetre vonatkozólag *Czéner* Andorné tollából egy igen értékes cikket közlünk, amely ennek az üdvös intézménynek teljes képét tárja fel. Ugy értesülünk, hogy az iparegyet ügyében V. *Balajthy* Ilona igazgatónő is buzgó munkálkodást fejt ki. Ilyen körülmények között bizony nem fér kétség ahhoz, hogy a nőiparegyet ügye a legrövidebb idő alatt dűlőre fog jutni.

— *Petőfi Sándor emlékezete.* A halhatatlan költő emlékezetét ez idén méltó kegyelettel fogja megünnepelni Szabadka város közönsége a segesvári gyásznapi évfordulója alkalmából. Az ünneplés előkészítésén már is fáradoznak értesülésünk szerint nagyszabású gyászünnepélyen fognak megemlékezni *Petőfi Sándorról*.

— *Villamos vasut Ujvidéken.* Ujvidéki levelezőnk írja, hogy ott nagyszabású mozgalom indult meg villamos vasut építésére.

A villamos vasut terve már régi keletű, de különféle okok miatt eddig még nem létesülhetett. Most azonban olyan arányokat öltött a mozgalom, hogy bizni lehet a megvalósulásban. E tárgyban a napokban értekezlet volt Ujvidéken. Az értekezleten Tapavica dr. városi aljegyző fejtette ki a villamos vasut szükségességét hasznát és előnyét. A vasut céljaira eddig 10 ezer koronát jegyeztek ami csak azt bizonyítja, hogy a terv most már rohamos lépésekkel fog a megvalósulás felé haladni.

— **Palics kiépítése.** A városi tanács ma délelőtt foglalkozott részletesen a fővárosi parafakő részvénytársaság Palics kiépítésére vonatkozó ajánlatával, a mely alkalomra meghívta úgy az építő valamint a bérlő részvénytársaság megbizottait. Az alakulandó bérlő társaság megbizottjaként dr. Szakolcay Árpád fővárosi ügyvéd volt jelen. Hosszas tárgyalás után végzetes határozat hozatal nem történt, mert több fontos körülményre nézve és pedig úgy finánciális, mint pedig építkezési szempontból alapos megfontolás után fog csak végleges megállapodás létrejönni. Legközelebb újabb és valószínűleg végleges megbeszélés végett ismét lejönnek a megbizottak.

— **Rendelet a telefonos hölgyekről.** A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy a helyi telefonbeszélgetések a környékbeli beszélgetések javára a központ által mindenkor szét bonthatók. Azaz, ha valaki helyi beszélgetést folytat és az idő alatt egy vidéki telefonállomás óhajt vele beszélgetésbe lépni, a helyi összeköttetés a vidék javára szétbontható, a központnak azonban meg kell okolni a szétbontást. A beszélgetés után a helyi összeköttetés újból visszaállítandó. E rendelet kiadásánál a miniszter szeme előtt a környékbeli távbeszélő áramkörök jobb kihasználása és a környékbeli beszélgetések gyorsabb lebonyolítása lebegett.

— **Az ujvidéki tűzvész.** Ujvidéken mint tudósítónk jelenti, — tegnap óriási tűzvész pusztított. A tűz *Wolf* és *Trostter* fatelepén d. u. 6 órakor ismeretlen okokból. Alig 1/4 óra alatt már a lángok martaléka lett a telep nagy része. Az idejekorán megérkezett tűzoltóság minden iparkodása meddő volt a fékezhetetlen elemmel szemben. Ezer munkás kéz iparkodott menteni, vizet hozni, de hasztalan volt minden segítség. 12 század katonaság Csebulár és Schwartzleitner főhadnagyok vezetése alatt emberfeletti munkát végzett. Ott, a hova a tűz nyelve nem hatolhatott a katonák az ölfát biztonságba helyezték elsáncolták, a kihányt földet a pusztító elem torkába vetették, csakis így lehetett reggeli 5 órakor a tüzet elfojtani.

— **Zeneestély.** A Batthyányi utcában levő Spitzer-féle vendéglő kerthelyiségében holnap vasárnap este ismét zeneestélyt tart *Csengő* Jani kitűnő tambura zenekara. A kellemesen szórakozni vágyó közönség a kitűnő ételek és italok, valamint a megfelelő kiszolgálás folytán napról-napra jobban látogatja a régi jóhírű szórakozó helyet.

— **Nagy gabona lopás.** Magyarakanizsáról írják: Az aratás ideje alatt határból lopkodják a keresztbe rakott gabonát. A rendőrség 40 kereszt lopott gabonát Körmőczy István, továbbá özvegy István adorjánlakosok tanyáján talált meg. A nyomozás fogja kideríteni, ki hordta nevezettek tanyájára a lopott buzát.

— **Meglőtt pénzügyőr.** Sztukics Ernő és Mráz Sándor vigyázók pajkos játékot folytattak egymással tegnapelőtt délután 2 órakor a zombori pénzügyőri laktanyán, miközben Sztukics forgópisztolyt vett elő és ráfogta társára, hogy megijessze. A pisztoly hogy-hogynem elsült és a golyó Mráz Sándor

vállába furódott. A fiatal, alig susz éves pénzügyőr vértől boritva összeesett, mire társai a rendőrséget értesítették, a sebesültet pedig az segélynyújtás után a katonai kórházba szállították. Állapota komoly, de nem életveszélyes.

— **76 éves öngyilkos.** Bajmoki tudósítónk táviratozza: Községünk lakosságának aprajánagyja ismerte Odry Katalint, aki 76 éves kort élte. Az élete alkonyán teljesen elszegényedett asszony az utóbbi időben teljesen az ivásnak adta magát és mindennap részeg állapotban tért lakására. Ma már kora reggel sokat talált bevenni a pálinkából és tétova léptekkel bandukolva, haladt a főtéren a község kutja felé. Hét óráig járkált a kut körül és mikor látta, hogy senkisé zavarhatja, levette piros kendőjét a fejéről és a falusi életuntak szokása szerint rákötötte a kutágasra, hogy az arra járókat ezzel figyelmessé tegye. Ezt elvégezve, beugrott a mély kutba. Sikoltozására csakhamar többen oda-siettek és lehető gyorsan kihúzták az életunt öregasszonyt, aki azonban annyira összezsuzta magát, hogy már csak holttestét menthették meg. Holnap délután tartják meg a boncolást.

— **Tüzeset.** Ma délután 2 órakor a II. körből jeleztek tüzet, mire mindkét rendbeli tűzoltóink a keletkező tűz színhelyére, Szlopceks Viktor Salamon utcai házához siettek. Az udvarban egy szalma kazal fogott tüzet, a mely átterjedt a közvetlen mellette levő sertésórla is. Gyors beavatkozásuk folytán tűzoltóink csakhamar elejét vették a tűz tovaterjedésének. A kár jelentéktelen.

— **Horvát csendőrök visszaélése.** Érdekes ügyben interpelláltak legutóbb Baja város törvényhatósági bizottságának közgyűlésén. A múlt héten megjelent Baján két horvát csendőr és anélkül, hogy a rendőrkapitánynál előzőleg vagy utólag jelentkeztek volna, elfogták a Hovrátországban elkövetett lopással gyanúsított Hornyák Andrást és elszállították Horvátországba. Hornyák védője, dr. Kelemen József a rendőrkapitánynál jelentést tett az ügyről és a horvát csendőrök szabályellenes eljárása miatt feljelentést tett az igazságügyminisztériumnál. A közgyűlésen dr. Valentin Emil interpellálta meg a főkapitányt. Scheibner Gyula azon választ adta, hogy tény az, miszerint a horvát csendőrök szabályellenesen jártak el, mert nálá sem elfogatás előtt, sem után nem jelentkeztek és kötelességüket nem teljesítették, amidőn a fogoly Hornyákot a bajai rendőrségnek át nem adták. E miatt Scheibner főkapitány a horvát csendőröket a zágrábi csendőrparancsnokságnak feljelentette.

— **Irtózatosság** gyakran a következmények, ha esetleges betegségek behurcolásának idejekorán elejét nem vesszük, egy oly időben, midőn szinte minden második ember többé-kevésbé beteg s eltekintve a Dyphteritis, vörheny, Typhus stb.- től, betegségek legborzasztóbbika a tüdővész óriási mérveket öltött. (belügyminisztérium jelentése szerint 1902-ben Magyarországon 75'45 egyén halt el tüdővészben.) Ezért mindenki saját belátása szerintelőbb meggyőződést szerezzen a „*Ragályos betegségek elleni önműködő frttóvlenítő készülék*„ czélszerűségéről és aztán el ne mulassza azt úgy a saját, drága hozzátartozóinak jól felfogott érdekében, lakó és hálószobában, irodában, műhelyben, raktárban, closet- stb.-ben alkalmazni. Helyiségekben a hol sok ember fordul meg szintúgy a hol *beteg*ek vagy *gyermek*ek vannak, semmiképp sem volna szabad hiányoznia A készülék knesi és csinos, a belőle kiáramló szag nem kellemetlen. hogy a lakóság min-

den rétegének hozzáférhető legyen mintadadarabok önköltségen — 1 korong 4 fillér, előzetes beküldése ellenében frankó szállíthatnak, egy és ugyanazon czimre azonban csak eayszer, külömben ára darabonként 1 korona 50 fillér, előzetes beküldés mellett vagy utánvétellel. *Damascena ass., Marilla-völgy.* 53.

MULATSÁGOK.

Multság Csantavéren. A „Csantavéri Ifjúsági Kör“ sikerült jótékonycélu színelőadást rendezett. A tartalmas műsor minden egyes száma élvezetes szórakozást nyújtott a jelenlévő nagyszámu közönségnek. Az előadás fénypontját képezték azok a számok, melyekben, a nők közül: Roheim Cecil, Grünberger Sárka és Cilcer Etelka kisasszonyok, a férfiak közül: Róder Oszkár, Stein Oszkár Merkler Márton, Merkler Károly, Gábor Endre és Goldsman Géza működtek közre. Az előadás szép erkölcsi és anyagi sikerrel végződött.

SPORT.

A „Szabadkai Sport Egylet.“ football osztálya mint már jeleztük július hó 24-én fog átrándulni reváns mérkőzésre Bajára, hol egyuttal a következő számokból álló versenyeket is fog rendezni. D. e. 9 órakor 1. 10 km-es gyaloglás, 2. 5 km-es bicikli verseny, 3. 20 km-es bicikli verseny a pesti országuton (műt:) D. u. 4 1/2 órakor a játék téren 4. 100 m-es futás, 5. Sulydobás, 6. Négyes stafeta futás 400 m. 7. Rudugrás, 8. Sulyemelés és magasugrás, összetett verseny, 9. 1 km-es gyaloglás kezdők részére, 10. Szertornázás (korlátnyújtó. Egy-egy erő és egy-egy ügyesség szabadon választott gyakorlat) 11. 400 m-es futás, 12. Football mérkőzés Baja és Szabadka között. Tét összesen 1 kor. A nevezések f. hó 22-ig küldendők Matkovics Miklós egyleti művezetőhöz Szabadkán. Díjazás. Az 1. 3. 8 és 10-es számu versenyeknél I. és II. díj ezüst III. bronz érem. Az I. és III. számu versenyeknél idő érmek is adatnak. A többi versenyekben I. ezüst II. bronz III. díszoklevél. A versenyeket este 9 órakor a lőkertben táncmultság követi. Egyuttal értesítjük az átrándulni szándékozokat, hogy csak ugy részesülnek sport egyleti kedvezményben ha f. hó 23-án déli 11 óráig jelentkeznek naponta d. u. 5 órakor a sport egyleti helyiségben. Az ut oda s vissza 2 kor. A bajai tartózkodás alkalmával ebéd és vacsora 2 kor. Az indulás f. hó 24-én a reggeli vonattal történik.

Nyilttér.*

Válasz Morvai (Fridman) Antal úrnak, a f. hó 10-én megjelent ostoba cikkére.

A Bácsmegyei Napló f. hó 3-án tett ígéremhez hiven szavamat megakarom tartani.

T. Morvai úr! Igen fején találta a szeged az ön feje fog tőle megfájdulni, ami a személyekedést illeti nem tagadom hogy igenis az Ön személyét fogom a tisztelt olvasó közönség előtt megismertetni, mert erre Ön már igen megérett, Ön olyan buta, hogy fel nem tudta fogni, hogy minderre ráfog vezetni az Ön ostoba sületlen kapálódzása, hanem hagyta magát befolyásoltatni még Önnél ostobábbaktól. Hogy én a tárgytól eltértem volna ez minden alapot nélkülöz, igenis a tárgynál maradtam mindig, de ön soknevű uram semmiféleképp sem fog tudni engem állításaimban megcáfolni, Önnek nincs mit sze-

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget Szerk.

mélyeskedni, ellenben én erősen hiszem hogy Önt nagyon is kifogom hozni a flegmából, majd én mondom meg uram, hogy mért kellett Önnek felvenni a magyar hangzású nevet. Miután évek hosszú során félrevezette a közönséget azzal hogy a Novák névre hallgatott és jogtalanul bitorolta ezen nevet, (ugyan kedves uram hazudtoljon meg) látta hogy már kisült a turpisság, tehát gondolt egyet, no megálljatok majd félre vezetlek én titeket ismét egy jó időre, kapta magát felvette a Morvai nevet és ezt felvetette cégtulajdonosnőjével is, gondolta egy jó ideig ismét azt hiszik hogy Ön az a Morvai cégtulajdonos, pedig ön szép uram a Morvai Antal nevet nem használhatja az üzletben nyilvánosan, mert ugy hozzák hírül a budapesti szelek vaktamás felől, hogy él ott egy igen nagyon tisztességes uri hölgy a gyermekével amely gyermeknek Ön isten és az anyaszentegyház törvényei szerint az édes apja és amely urinő jogosan viselheti a Fridmanné nevet, ha ugyan már régen meg nem unta, mert Ön ezen uri hölgynek annak idején a szent oltár előtt örök hűséget esküdött, de akit ön uram elhagyott, tehát, hogy valahogy ezen gyermek és nő ne kérhessen Öntől kenyeret azért ez **egy de csak egy ok** hogy nevét az üzletben ne viselje, a többi ok ismét csak Öntől függ, hogy napvilágot ne lásson, mert mire a multkori cikkemben felszólítottam még jóváteheti hibáját, Ön, önmagát elítélte ostoba cikkében, sőt még szemrehányást sem tehet, mert Ön hatalmazott fel hogy multjába kutassak, nos uram én mondhatom hogy véletlenül olyan nagyon kutattam, hogy hiszem hogy még Ön sem ismeri eléggé jól a mulját, mert különben ovakodott volna ilyen ostoba hetvenkedéssel ezt valakivel a nyilvánosság elé hozatni, de én hiszem hogy Önt szerencsétlen tatárt környezete beugrasztotta és Ön volt olyan ostoba hogy beleugrott, no köszönöm szépen én az ilyen jó izlésű embereket akik Önnel az ilyen tisztességi és erkölcsi dolgokban egyetértenek, de nem kérek belőle, hanem arra már igazán kíváncsi vagyok hogy ki volt az az ostoba aki önnek azt ajánlotta hogy a reagáló szót különösen idéző jelbe foglalja, mert hogy ezt a szót ön nem érti hogy mit tesz kitűnik abból, hogy olyan nagy súlyt fektetett reá.

Állítását amely odairányul, hogy nekem valamikor segített valaki egy cikk irásánál ebben lássa igazat adok önnek, de annak a cikknek a következményeit éreztem is egy jó ideig, Morvai (Fridman) ur én nem kifogásoltam soha sem hogy ön kőfaragó mester legény volt, de ön cement technikáról ábrándozik mindig, amelyre igazabban ráillik, hogy cementkontárkodás, de azért még rátérünk azon két bizonyítványra, amelyet multkor hozott, nemsokára én tudnék önnek jobb helyeket ajánlani honnan bizonyítványokat kérne ezen bizonyítvány sokkal jobban érdekelne minket, no de hogy ha ön restellett fáradni utána én nem resteltem, de most már ezeket nem akarom hozni, mert kifogyott a kalamárisomból a tinta, majd legközelebb megtöltöm és ekkor folytatom, mert ígéremhez híven még nem fejeztem be.

Morvai (Fridman) ur egy bizonyos társaságában ön oda nyilatkozott, mondhatnám azzal dicsekedett, hogy önnek Szabadka városának egy igen tekintélyes rendőr főkapitánya azt mondta négyszem között, hogy amennyiben én önt meglátnám egy kutya korbácssal, hogy ön bátran használhatja ezen esetben revolverét, ezen állítását többekkel bizonyítani tudom, no, hát Morvai ur! ezen pletyka fenhéjazó beszédét én önnek el nem tudom hinni, de hiszem, hogy más sem hiszi el, hogy ezt önnek a szóban forgó uri ember mondta volna, jó lenne az ilyen ostoba beszédétől, hogyha magát visszataratná, de különben vegye ön tudomásul Morvai (Fridman) ur, hogy engem, hogy ha becsület, tisztesség vagy erkölcsöm megvédéséről van szó engem az ön revolvere nem riaszt vissza, mert jegyezze és tanulja meg,

hogy becsülete megvédése tekintetében nincs az amitől vissza riadjak.

Kiváló tisztelettel a nagy intelligenciájú urnak
Nagy Ferencz
okl. kőműves mester.

Sertésvásári jelentés.

(S. Hleiffelder és Társai bécsi cégtől.)

1904. július 12-éről.

A mai vásárra összesen 10273 darab sertés volt bejelentve, felhajtattott azonban 4704 német-lengyel és 5307 magyar sertés.

Az üzlet menete valamivel élénkebb volt: Kilónként élő sulyban fogyasztási adó nélkül. Első prima magyar sertés 100—101 fill. kivételesen 102 fill.

Közép- és öreg sertés 96—99 „
Könnyű- és szedett sertés. 92—96 „
Német-lengyel és erdélyi sertés 76—96 „

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoky és Simon gabonatermék-kereskedő cég tudósítása.

— Julius 14. —

A határidő-üzlet.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	—	—
Buza máj. 1904	—	—
Buza okt.	920—918	955—56
Rozs apr.-re	—	—
Rozs májusra	—	—
Rozs okt.-re	687—688	925—26
Zab máj.-ra	—	—
Zab	—	—
Zab október	665—664	700—01
Teng. jul 1904.	567—565	669—70
Tengeri aug.	571—569	578—79
Teng. máj. 1905	601—599	610—11
Tengeri	—	—
Repce	—	—
repce aug.	10.45—10.55	—

REGÉNY CSARNOK.

A POGNEBINI HŐS.

Irta: Sienkiewicz Henrik. 13.

A magaslatot a franciák nemsokára bevették s felhangzott a Hurrá! Éljen Franciaország! kiáltás

Lenn a völgyben voltak elhelyezve az ágyuk, melyek szakadatlanul öntötték magukból a gyilkos tüzet. Egy sereg rendithetetlenül állott helyén, csak akkor kezdett megindulni, mikor egy löveg a katonák elejéből tiz embert ledöntött. Haj, de mi történt? A katonák között óriási pánik keletkezett. A csapat közepén, a legtömöttebb részen csapott le egy sisetgő gránát és pusztított iszonyuan. — Csudálatos volt, hogy Bartek a lábán tudott állani. Mikor a kommandó felhangzott, hogy össze az emberekkel, mint a vadak, úgy rontottak keresztül a halottakon a bajtársak. Valósággal istenitélet volt. Bartek és Vojtek egymás mellett álltak, reszkettek, s várták, hogy biztos haláluk mikor következik be.

— Félsz? — kérdezte Vojtek.

— Hát ne féljek ilyenkor — szolt Bartek, a kinek a foga is vacogott.

Azért egyiküknek se jutott az eszébe, hogy jó volna megszökni abból a rettenetes helyzetből. Híven ragaszkodtak a parancshoz, ott kell állni és vége.

Bartek hazudott. Nem félt úgy mint például a közvetlen háta mögött állók, a lelkében volt valami elszántság és ez nagy hasznára volt, mert élénk képzeletét amennyire csak lehet, legyőzhette. Jobbnak látta, hogy gondolatait Vojtekkal közölje.

Vojtek felelt neki:

— Ne félj barátom, nem ütözik meg az ég azon, ha mi is leütünk egy néhány ellenséget.

Ezek a szavak megnyugtatták Barteket. Ő úgy képzelte, hogy a gyilkolás az égnek nem tetsző dolog. Így tehát e tekintetben meg volt nyugtatva.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: BALASSA SÁNDOR.

Szabadka szab kir. város adóhivatala.

Hirdetmény.

A III. osztályu kereset adó, valamint a megfelelő általános jövedelmi és országos betegápolási pótdó kivettéven, a kivétési lajstrom az 1883. évi XLIV. t. c. 16. §. a értelmében *folyó évi július hó 17-től* ugyanaz évi július 25-ig, vagyis 8 napra a városi adóhivatalba közszemlére kitétetik.

Szabadkán, 1904. évi július hó 16-án.

Városi adóhivatal.

Pályázat.

A szabadkai kerületi betegsegélyző pénztárnál lemondás folytán üresedésbe jött — *könyvelő-ellenőri állásra* pályázat nyitattik. Évi fizetés 1000 korona, tiszti ovadék 500 kor. készpénzben vagy elfogadható érték-papirban.

Az állásra képesített és a könyvelésben teljesen jártas férfiak és kereskedelmi iskolát végzett nők pályázhatnak.

Az állás f. é. **augusztus 1-én foglalandó el**, a választás 3 évi idő tartamra szól. — A képzettségről szóló bizonyítványokkal felszerelt kérvények az elnökség címére (I. kör 85.) **f. évi július hó 25-ig** nyujtandók be.

Szabadka, 1904. július hó 12-én.

Az igazgatóság nevében:

Miskolc István, jegyző
Fierst István, elnök

Ma vasárnap

SPITZER IGNÁCZ

kerthelyiségében

CSENGŐ JANI

tambura zenekara

zeneestélyt tart.

Kezdeté 8 órakor.

Jó és tiszta italok és izletes ételek.

Fényirda

◀ a Kiskápolna mellett ▶

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a **Deák-utca 64. számú házban** (Vermes ház) a kis kápolna mellett levő

≡ fényirdát ≡

átvettem és ott a fényképezés minden ágába vágó munkát a legjobb és legszebb művészi kivitelbe elvállalok, ugymint:

A rendes fényképezés **visit, cabinet, makkart, boudoir** fényes és matt (platin) papirosra. **Csoportokat, lakodalmi felvételeket, tájképeket, épületeket kívül és belül,** kis képek után **életnagyságu képeket** platin és bronz papirosra. **Deák és katona csoportokat, alkalmi albumokat, tableauxkat, lovas felvételeket,** kívánatra a háznál is eszközök felvételt a legolcsóbb árban.

Hogy a nagyérdemű közönség képelem jóságáról meggyőződést szerezhessen, próba felvételeket és képeket bármily nagyságban **díjmentessen** készítetek.

Midőn a nagyérdemű közönséget fényirdám látogatására felhívom, biztosítom a legszakmaszerűbb kiszolgálásról. Teljes tisztelettel

Nagy Ferencz
fényképész.

**Szabadbani
és kerti ---
tűzijátékok**
és
papirlampionok

nagy választékban kaphatók:
Jllgenn János
fűszerkereskedőnél a színház mellett.
Ugyanott egy
tanonc
felvétetik.

Naponta friss házi kenyér kapható.

Hegedüs Bálint Fia Ferenc

mokrini gőzmalmi lisztraktár
SZABADKA, DEÁK-UTCA, VERMES-FÉLE HÁZ.

Ajánlja legjobb minőségű saját őrlésű

Fehér lisztjeit, - - -

Tarhonya-lisztjeit és -

Rözs-lisztet. - - - -

Különösen felhívom a n. é. közönség
szíves figyelmét

szitált kenyérlisztjeim

valamint

Korpás Kenyérliszt,

házi készítésű valódi tojásos far-
honya és tesztanémű

különlegességeimre.

A n. é. közönség szíves pártfogá-
sát kérve

Hegedüs Bálint Fia Ferencz,
mokrini gőzmalom-tulajdonos.

Naponta friss, elsőrendű élesztő.

1307 e'n. 1904. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város törvényhatóságánál egy 400 korona évi fizetéssel és nyugdíjjogosultsággal összekötött tanyai szülésznői állás jövén üresedésbe, arra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabály-

szertően felszerelt kérvényüket méltóságos Schmausz Endre főispán úrhoz legkésőbb f. évi július hó 30. napjának déli 12 órájáig nyujtsák be.

Elkésve érkezett, vagy hiányosan felszerelt kérvények figyelembe vétetni nem fognak.
Szabadkán, 1904. évi július 12-én.

Dr. Biró Károly,
polgármester.

HYDRAULIKUS SAJTÓK

Arany érem

Szeged 1899.

Arany érem

Budapest 1899.

Arany érem

Pozsony 1902.

hydraulikus
sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmust sajtolásra
a nagy üzem számára, 2 kitolható kosárral
vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat
kézi hajtásra Hercules-nyomóerő-szerkezettel, fa
vagy vastányérral.

Gyümölcs- és
szőlő-örlőket,

bogyózógépeket és gyümölcs-aszaló készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben

Mayfarth Ph. és Ta., Bécs, II/1

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kéretnek.

Előnyös árak és pontos kiszolgálás.

Megrendelések a házhoz küldetnek.

Schicht-szappan

„szarvas“

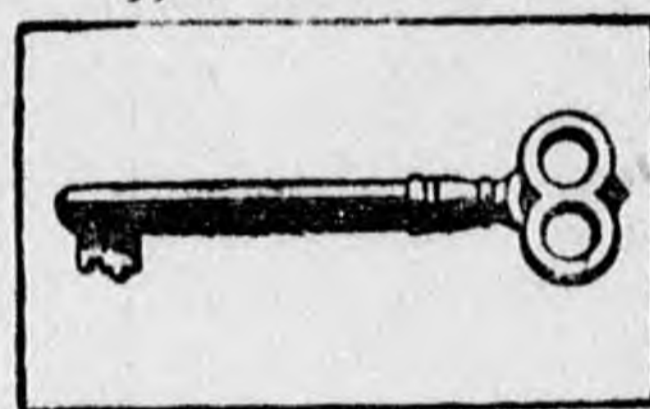
vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy
minden darab szappan a „Schicht“ névvel és
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

A „Kávé Király“-hoz.

Aki nagyon jó zamatu s illatu kávét ked-
vel, az csakis „Király-kávét“ vegyen, mely
a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy
még eddig nem létezett módszer szerint van
pörköelve. Hosszas kísérletezés után sikerült
ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki
egyszer megízleli, soha más kávét nem fog
használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb
cikk, melyből a finom zamatu s illat azonnal
elillan, valamint minden izt s szagot fel-
vesz, miért is ezen kiváló kávét lemezd-
bozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely
postaállomásra bérmentve, utánvétellel a kö-
vetkező árban:

1 kgros doboz	4 kor. 80 fill.
2 " "	9 " "
4 " "	17 " 20 "

Ezen különleges pörkölt kávé kivül
ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte
bérmentve, utánvétellel bármely postaállo-
másra:

1 postacsomag 5 kgr. legllu. Cuba	kor. 13.50
1 " " 5 " " Ceylon	" 12.-
1 " " 5 " " Jamaica	" 11.20

BIRÓ ÉS TÁRSA

a „Kávé király“-hoz

BUDAPEST, VI. ker., Teréz-körut 2/b.

A „Kávé Király“-hoz.

NE KÜLDJÜK BUDAPESTRE

pénzünket a miniszter rendelete folytán beszerzendő első segélyt nyújtó
eszközökér, ha itt Szabadkán

Hofherr és Schrantz

raktárában megkapjuk **20%-kal olcsóbban** ugyanazt, de bérmentve
s bár nem fizetünk érte mielőtt láthatjuk. Vegyük azon Hofherr és Schrantznál
a beszerzendő **gazdasági eszközt**, ki áldozatot hozott azzal, hogy
bécsi gyárat kétfelé szakította és Kispesten milliókra menő költséggel gyárat
rendezett be, hol **600 magyar ember állandó munkát kap**. Annál a
Hofherr és Schrantznál szerezzük be **gazdasági cikkeinket**, ki Szabadkára
helyezte a **bácsmegyei raktárának központját**, hol ugyanazon árért vehetünk,
mint Budapesten; láthatjuk, hogy mit veszünk, s csak a tárggyal megejtett
próba után kell megvetnünk tekinteni. E cselekvéssel megfélemtünk a magyar
őszinteségnek, s eleget tettünk a méltányosságnak az irányában, ki velünk
együtt akarja a domesztika terhét viselni.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Kis hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3. sz. Kishirdetések előre fizetendők.

A ki eladni kíván:

Butort,
Zongorát,
Bort,
Gyümölcsöt,
Gabonát,

Üzletet,
Műhelyt,
Lakást,
Üzleti helyiséget,
Nyaralót,

vagy a ki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban ér célt, ha igénybe veszi a

„**Bácsmegyei Napló**“
kis hirdetési rovatát.

Bácsmegyei Napló

ára 2 fillér kapható:
Vig Zsigm. Sándor
könyv és papír kereskedésében főtér.

Heumann Mór
könyv és papír kereskedésében főtér.

Krécsi A. Nándor
könyv és papír kereskedésében Deák-utca

Erdélyi D. és Társa
dohány nagytözsde Kossuth utca

Tenner B.
dohánytözsde és járó áru üzletében Kossuth-utca.

Gerber Jakab
dohánytözsde és esztergályos üzletében Kossuth-utca.

Spitzer és Klein
fűszer és csemege üzletében Rudics-utca.

Meznerics József
fűszer és csemege üzletében honvéd laktanya mellett

Beck Sándor
fűszer és liszt üzlete a törvényszékkal szemben.

Nojések Géza
fűszer és csemege üzletében Damjanich és Bercsényi utca sarkán.

Herezl József
fűszer- és liszt üzlete Petöfi-utca sarkán.

PALICSON
Menczel Mihály
fűszer és csemege üzletében

Kiadóhivatalunkoz intézett levelek csakis helyegyel továbbítatnak

R. P. 26.
Őn olyan kedvesen ír, hogy szintén félelmes elkezdni Önnek Különben huszártisztek öt félek, mert azok tüze en de rövid ideig szeretnek. „Kis anya“ 261.

Kis inaa.
A várva várt vasárnap itt van, teszem tisztelettel ezt este felé és fogom bizonyítani, addig is pá. Segéd. 263.

Örmester.
Hétfőn utazom, így kezdek, hogy addig találkozunk. Klári sisimo. 263.

Leveleznék
fiatal intelligens csinos hölgyvel, magam fiatal ember vagyok Levelek „Juris“ j alatt a kiadóhivatal továbbít 245.

Eladó bicikli.
Egy Grég r-féle, nagyon erős uti gép fölszereléssel együtt 40 frtért azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 242.

Asszonyok-leányok

lapkihordáshoz kedvező feltételek mellett felvétetnek lapunk kiadóhivatalában. 216

Boroshordók

új és egyszer használt, minden nagyságban, 1904 hiteles mértékkel, igen olcsón kapható Klein Mórnál, Budapest, VII Dob-utca 13. 249.

Előkelő

Budapesti Részvénytársaság szép írásu, magyarul, ná etül tudó, intelligens gyarornokot keres, aki kereskedelmi iskolai érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik. rásbeli ajánlatok „Jövő 33002“ jelgellett továbbít Schwarz József hirdetője. Marokkai-utca 250.

Házat bérelnék

Falun (vasuti állomáson), kisebb gyári üzem berendezésére. Kimerítő ajánlatok a legolcsóbb évi bérösszeg megjelölésével „Honi ipar“ a att a kiadóba kéretnek. 251.

Palicson

több butorozott lakás kiadó, értesítést ad Sztipics és társai cég Szabadkán 120

7 korona 90 fillér
egy finom metszett üvegkészlet, mely 41 darabból áll: 12 vizespohár, 12 boros-, 6 likőrös pohár, 1 vizesüveg, 1 boros-, 1 likőrösüve, 1 csemege állvány, 1 csemegetál, 6 csemegetányér. Legfinomabb kivitelben 2 koronával drágább. Ládáért 60 fillér számítatik Vasuti állomás me jelölendő Böhm. Budapest, VI Hunyadi-tér 1. 243.

Megvétetle

keresek készpénzfizetés mellett, egy használt, de jó karban levő 4-es cséplő garnitúrát. Cim: Nyiregyháza, Buza-utca 16 sz. 244.

Magyar remekirók

teljes sorozata, kedvező fizetési feltételek mellett azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 187.

Vigkedélyü

28 éves urnó hozzáillő igazi uri ember érdek nélküli ismerettségét keresi sz rakozás céljából. Levelek „Kis anya“ címen a kiadóhivatalba intézendő 240.

Reménytelen.

Miért nem jön váasz. 232.

Orvos uraknak

figyelmébe ajánlva A Csizi jódfürdőben a Margit-nyaraló és Margit Penzio 20 he yiséget, éttermet magában foglaló épületek. Sanatoriumnak alkalmas, több fürdő részvénnyel együtt előnyös fizetési feltételek mellett eladó Bővebb értesítéssel szolgál Süteó István Rimaszombatban. 252.

Csere.

3000 koronát jövedelmező, remekül fekvő budai nyaralóimat, vidéki birtokért elcserélem, vagy eladom Leveleket „Alkalom“ jelgelével továbbít a kiadóhivatal. 253.

Deák-utcában

2 szoba butorral vagy anélkül azonnal kiadó. Cim a kiadóban 181.

Palicson

egy két szobás lakás jutányos áron kiadó. Közzelebbi czim e lap kiadóhivatalában tudható meg.

Bármily

javitó vizsgákra, „agánvizsgákra előkészít rövidesen felelősséggel. Cim a kiadóban. 204

Jutányosan eladó

Pallas Lexikon, Stanley utazása, Világ történele, Magyar nemzet történelme, Föld és népe egész köny tar. 206

Villamos

világi ási szerelőt, ki minden tekintetben önállóan az ezen szakmába vágó jsszes munkálatokat teljesíteni képes Ajánlatok beküldendők Neuberger, Besztercebánya 254.

Parafadugaszt

legjobb és legolcsóbbban szállít Robicek Adolf, Magyar parafadugaszgyára, Budapest, Nefejeits utca 15. Árjegyzék és minta ingyen. 255

Uj automobil,

négyüléses, 2400 forintért eladó vagy egyenlő értékű fogatért elcseréltetik Cim »Dijnyrtes 23028.« 256.

Gyermekcsere.

Tizenhárom éves fiamat vagy kis leányomat cserébe óhajtanám adni gimnáziummal bíró városba, tisztességes izraelita családdhoz, kinek gyermeke itten német előadásu népiskolát latog that Weitzenhofer, Szepes-Remete 257.

Jó karban

levő ház zabad kézből eladó. Cim a kiadóhivatalban. 192.

Bem-utca

sarkán egy szépen butorozott szoba, előszobával vagy anélkül kiadó. Cim a kiadóban. 180.

1000 drb

prima bor s hordók eladók. Bpest, V dász fűszerüzlet Damjanich-utca 33 sz. 18.

MOLNÁR TANONCOK

havi 10—20 korona fizetéssel felvétetnek Lengyel gőzmalomba. 258.

Nevelőnőt keresek,

ki 10 éves leányomat a 4. polgári osztályára előkészítheti és magyarul németül, franciául oktatni, továbbá zongorázni jól tud Ajánlatok: Ifj Berger Jakabhoz Bajmokra címzendők 259.

Ügyes segédet

keresek, ki a rőfös szakmában teljesen jártas és jó elárúsító képességgel bír, továbbá „agyarul, németül, szerbiül folyékony n beszél. Ajánlatok: Ifj. Berger Jakab áruházába Bajmokra címzendők. 260.

Háromszori

bekérésre biztosan megszabadul kellemetlen láb izzadástól. Egy korona beküldése ellenében bérmentve Riesz Halas 214.

Egy emeletes

magtár Széchenyi-téren aug 1 től kiadó. Cim a kiadóhivatalban 137

Kazincy-utcában

egy jó karban levő ház szabad kézből eladó. 201.

Cimbalmozni

tanít szerény feltételek mellett. Cim a kiadóban „Zenész“ 124.

Cukrász

házakhoz, esküvők, eljegyzések és ünnepélyekre ajánlkozik. Cim a kiadóban 108.

Gimnáziumban

vagy polgári iskolában megbukott tanulókat javító vagy pótvizsgára kitűnő módszer szerint biztos sikerrel előkészít egy érettségit végzett ifju Cim a kiadóban. 132

Vetőgép

a legjobb minőségű, azonnal eladó Cim a kiadóban. 143

Izletes

e édkosztot nyerhet 2—3 intelligens uri ember egy jobb családnál. Czim a kiadóban. 173.

Uraságokról

evetett, jó állapotban levő ruhákat jutányosan eladok Cim a kiadóhivatalban. 130.

Tanuló leányok

felvétetnek egy helybeli nagy gyárba Cim a kiadóhivatalban. 237

Makulatur

papiros nagy mennyiségben eladó. 16

Kosztosokat

— kóser koszt — egy tisztességes családnál jutányos árban kapható Ugyanott butorozott szoba is kiadó Cim a kiadóhivatalban. 117

Sporhert

jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 230

Rókusban

egy jó forgalmu sarok kocsma ház eladó. Felvilágosítás Drenkovits János fűszer üzletében, Kölesei és Vata utca sarok. 199.

Vendéglőt

keresek átvételre. Cim a kiadóban 126.

Eladó gyászokcsi.

Egy ujonnan készült gyás kocsinak is lehet használni, koszoru állvánnyal együtt jutányos áron eladó. Cim a kiadóhivatalban. 166.

Borbély tanoncok
felvétetnek.

Beszerzési források.

Zentai János

ga dasági gépraktára Szabadkán, volt »Hun-gária« épület.

Lukács Miklós

vendéglős, Kölcsey-utca 244 Naponta friss ételek és jó italok Tekepálya

Pártos Herman

órás és ékszerész Szabadkán, főtér.

Kulmesits Balázs

uriszabó üzlete Szabadkán Nemzeti kaszinó épület

Brauchler János és fia

gőzerőre berendezett butor gyár. Állandó butor kiállítás

Dukász Samu

Batthyány-utca Vermes ház, edény piac rőfösáru kereskedés, partie és maradék vétel jutányos áron

90 krért

javit bármily törésü órát 1 évi jótállás mellett Fischer Testvérek szegedi órásk szabadkai fiókja. Üzletvezető Czeizler Lipót Szabadka, Kossuth-utca.

Mindennemü

nyomatványokat a legjutányosabban és a legolcsóbb kivitelben készített Kladek és Hamburger könyvnyomdája Szabadkán.

Weisz János Antal

vizvezeték-, villany és gőzvezeték felszerelő műhelye Szabadkán, Eötvös utca.

Házi kenyér

kapható. Naponta 2 friss sütés igen olcsó ár mellett Hegedüs Bálint fia Ferenc Deák utca.

Hamburger Sándor

gőzerőre berendezet vegytisztító intézete Szabadkán, Rudics-utca Fehér ház 104.

Krammer Antal

uri szabó üzlete Szabadkán, főtér.

Kohn Mór

sörraktára Szabadkán, Damjanich-utca.

Krausz Miksa

bor, sör és szesz nagykereskedő Szabadkán, Petöfi-utca.

Karsai Bertalan

első magyar asphalt ipari t képviselője Szabadkán, Petöfi-utca.

Kladek Lukacs

építészeti vállalkozó, Szabadkán, Bercsényi és Katona utca sarok.

Kamerer Mihály

bank és váltó üzlete Szabadkán, Kossuth-utca

Lux Pál

temetkezési vállata Szabadkán, Deák-utca sarok.

Morvay Novák G.

cementáru gyára és cserépálya raktára Szabadkán, vasutal szemben.

Versendi Gyula

„Otthon“ kávéháza.

Witmann Károly

„Nemzeti“ kávéháza és étterme Kossuth-utca.

„Pest szálloda“

kávéház és étterem főtér színház épület.

Joó Ferenc

étterme főtér, Nemzeti kaszinó épület.

Ohrman Kálmán

vaskereskedése főtér Rádics ház

Illés Antal

gyógyszertára a „Vörös kereszt“ postával szemben.

Rottmann Imre

vasbutor gyára Szabadkán.

Barth Henrik

férfi és női szabó Szabadkán, Eötvös-utca.

Engler Ignác

vászon, posztó és divat kelme áruháza Szabadkán, főtér

Schlesinger Ferenc

huscsarnoka Szabadkán, Vass Ádámmal szemben.

Hermann Frigyes

cukrászdája Szabadkán, Kossuth-utca

Kuthy György

huscsarnoka Szabadkán. Deák utca kis kápolna mellett

Spitzer Ignátz

vendéglője Batthyányi utca

Sugar Béla

uri divatáruháza főtér Rádics ház.

Schamburg Gyula és társa

uri szabó Szabadkán, Teleki-tér.

Sztantics József

fakereskedése Szabadkán Wesselényi-ut.

Turbók József és társa

egyenruha és uri szabó üzlete Szabadkán Kossuth utca.

Tóth József

Polgári szálloda és étterem vasutal szemben.

Pudler Berta

női kalap üzlete Szabadkán, Rudics-utca

Szőllőssy Károly

borbély és fodrász üzlete Szt.-István tér.